



CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-7065

Chișinău

05 iulie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Chișinău la 30 iunie 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 454 din 5 iulie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Educației și Cercetării.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copiile textului Acordului (în limba română – 25 file, în limba engleză – 26 file);
4. Argumentarea oportunității ratificării Acordului – (4 file);
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – (5 file);
6. Tabelul de sinteză – (2 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Igor PȘENICINÎ

Ex. Z. Gurău
Tel: 250-482

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>246</u>		
"05"	<u>07</u>	20 <u>23</u>
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 454

din 5 iulie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației)
dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție
și Dezvoltare, semnat la Chișinău la 30 iunie 2023**

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Chișinău la 30 iunie 2023.

Prim-ministru



Contrasemnează

Ministrul finanțelor

Ministrul educației
și cercetării

DORIN RECEAN

Veronica Sirețeanu

Anatolie Topală

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Chișinău la 30 iunie 2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Chișinău la 30 iunie 2023.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Argumentarea

oportunității ratificării Acordului de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la 30 iunie 2023

A. Descrierea Acordului de împrumut

1. Informații generale:

Acordul de împrumut (Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare este un Acord interstatal între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Prezentul Acord presupune oferirea de către Banca Mondială a resurselor financiare sub formă de împrumut de stat extern. Suma împrumutului este de 40 mln. USD (36,5 milioane EUR).

Implementarea Proiectului de Îmbunătățire a Calității Educației, susținut de Banca Mondială va fi complementat de încă 3 granturi, după cum urmează:

- Grantul de 4,800.000 \$ de la Parteneriatul Global pentru Educație (PGE);
- Grantul de 5 mln \$ de la Parteneriatul pentru Educație Timpurie (Early Learning Partnership (ELP));
- Grantul de 10 mln. \$ de la Global Concessional Financing Facility (GCFF).

Astfel, implementarea Proiectului *Îmbunătățirea Calității Educației* va fi asigurată prin resursele financiare ale Acordului de împrumut al BM și cele 3 Granturi menționate mai sus.

Prezentul Acord de împrumut este un tratat internațional în formă clasică care conține 7 articole, 3 Programe și o Anexă (apendice), în care sunt definite principalele noțiuni ale Proiectului.

2. Informații privind conținutul contractului:

Scopul principal al Acordului de împrumut este îmbunătățirea calității mediilor de predare și învățare în cadrul învățământului preșcolar, primar și secundar din R. Moldova. Beneficiarii Proiectului vor fi copiii, elevii și profesorii din învățământul preșcolar, primar și secundar din R. Moldova. Prin acest proiect sistemul educațional va fi susținut în reducerea inegalităților în accesul la serviciile educaționale, îmbunătățirea calității serviciilor educaționale, cu accent pe cei mai dezavantajați și vulnerabili copii din Moldova, inclusiv pe refugiații din Ucraina.

Prezentul Acord de împrumut nu va substitui, amenda sau implementa alte proiecte în vigoare. Este un proiect ncu, distinct, care va susține promovarea reformelor în domeniul educației și va contribui la îmbunătățirea rezultatelor Proiectului Reforma Educației în R. Moldova (PRIM) care s-a încheiat la 31 decembrie 2022. Proiectul, de asemenea, vine în amplificarea și completarea rezultatelor Proiectului Învățământul Superior din Moldova (MHEP; P167790) în curs de desfășurare, care are un accent sporit pe domeniul pedagogic.

Termenul de implementare a Proiectului conform Acordului de împrumut este de 6 ani (2023-2029). Acordul de împrumut nu prevede expres, în articole separate, modul de încetare și prelungire a valabilității acestuia, precum și modul de amendare a Acordului de împrumut, aceste aspecte fiind reglementate de Condițiile generale și Condițiile standard ale Băncii Mondiale.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social:

Proiectul Îmbunătățirea Calității Educației, finanțat de Banca Mondială și complementat de cele 3 granturi, va spori calitatea educației în Republica Moldova prin implementarea standardelor de asigurare a calității în instituțiile preșcolare, învățământul primar și secundar, și va susține promovarea reformelor la nivelele respective de învățământ.

Rezultatele cheie în plan social ale Proiectului Îmbunătățirea Calității Educației vor viza:

- implementarea la nivel național a standardelor profesionale ale profesorilor și managerilor;
- fortificarea capitalului uman din educație prin îmbunătățirea programelor și a modalităților de organizare a formării continue pentru profesori și manageri școlari și realizarea formărilor continue pentru circa 90% din cadrele didactice și managerii selectați în cadrul Proiectului;
- modernizarea fizică și digitală a mediilor de învățare în aproximativ 200 de școli;
- reabilitarea a aproximativ 15 școli și 15 grădinițe pentru a îmbunătăți accesul copiilor la servicii educaționale de calitate;
- construirea a trei noi licee ca parte a reformei învățământului secundar în orașele poli de creștere;
- furnizarea de materiale moderne de predare și de învățare și de joacă pentru instituțiile de educație timpurie;
- implementarea unor instrumente de susținere pentru copii care nu reușesc la învățatură;
- îmbunătățirea rezultatelor elevilor din R. Moldova la testările internaționale (PISA).

Implementarea Acordului de împrumut va avea efecte pozitive pentru promovarea relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional.

3. Aspectul economic și de mediu: Implementarea Proiectului Îmbunătățirea Calității Educației, finanțat prin Acordul de împrumut va influența pozitiv dezvoltarea economică a țării prin pregătirea unor generații de tineri, care vor deține cunoștințe temeinice și competențele necesare pentru o carieră personală și profesională de perspectivă. Proiectul va contribui la sporirea calității educației pentru copii și elevi prin crearea unor medii de învățare sigure, moderne și adaptate la necesitățile celor care învață. De asemenea, implementarea acțiunilor prevăzute în cadrul Proiectului Îmbunătățirea Calității Educației nu va produce efecte negative asupra mediului înconjurător. Ministerul Educației și Cercetării va asigura implementarea Proiectului în conformitate cu Planul de Angajament de Mediu și Social („PAMS”). Implementarea proiectului finanțat de Banca Mondială va influența în mod direct economia țării prin îmbunătățirea infrastructurii și mediilor de învățare pentru: 200 de școli din țară, prin dotarea a 15 școli și 15 grădinițe, dar și construcția a 3 licee noi.

4. Aspectul normativ: Prevederile Proiectului Îmbunătățirea Calității Educației, care va fi finanțat prin Acordul de împrumut cu Banca Mondială corespund priorităților naționale în domeniul învățământului, nu contravin Constituției Republicii Moldova, actelor normative în vigoare și nu necesită modificarea acestora. Prevederile Acordului de împrumut sunt compatibile cu prevederile Cartei ONU, cu alte tratate în vigoare la care Republica Moldova este parte, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional, iar prevederile acestuia nu contravin legislației Uniunii Europene. Implementarea prezentului Acord de împrumut nu necesită adoptarea unor acte normative noi și nu sunt necesare planuri de acțiuni privind asigurarea compatibilității cu alte acte normative în vigoare.

5. Aspectul instituțional și organizatoric: Aplicarea prevederilor prezentului Acord de împrumut nu necesită înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente. De asemenea, nu va fi necesar abilitarea unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi. Ministerul Educației și Cercetării, în conformitate cu prevederile Proiectului, va angaja pe durata implementării Proiectului, un Coordonator de Proiect și alți specialiști-cheie calificați în domeniul educațional, tehnic și fiduciar, pentru a sprijini activitățile de coordonare, implementare, monitorizare și evaluare ale Proiectului, în baza termenilor de referință descriși în Manualul Operațional al Proiectului (MOP). Componenta de infrastructură va fi gestionată de Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală, iar echipa va fi consolidată conform experiențelor anterioare ale Ministerului Educației și Cercetării în cadrul altor proiecte cu Banca Mondială. Cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectul normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului vor fi acoperite din cadrul Proiectului. Instituția națională responsabilă de negocierea, semnarea și implementarea Acordului de împrumut este Ministerul Educației și Cercetării, în cooperare cu Ministerul Finanțelor. Parte a negocierilor a fost și MAE și IE. Implementarea Proiectului Îmbunătățirea Calității Educației

finanțat prin prezentul Acord de Împrumut prevede forma, modalitatea și periodicitatea întocmirii și prezentării rapoartelor de implementare. Ministerul Educației și Cercetării este organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea Acordului de împrumut. Toate activitățile în cadrul Acordului de împrumut vor fi realizate în conformitate cu Manualul Operațional al Proiectului. Alte Planuri de acțiuni instituționale sau interinstituționale nu vor fi necesare.

6. Aspectul financiar: Prin implementarea Acordului de împrumut sistemul educațional din țară va beneficia de modernizări atât în plan de infrastructură, utilizarea TIC în procesul educațional, cit și în plan de capacitate a resurselor umane. În acest context circa 90 % din profesorii implicați în proiect își vor spori abilitățile profesionale prin instruiți atât în plan național cât și internațional. Condițiile financiare ale împrumutului sunt:

Maturitatea împrumutului este de 25 ani, inclusiv perioada de grație de 15 ani, rata dobânzii este variabilă, comisionul de angajament constituie 0,25% din suma nedebersată, comisionul unic constituie 0,25% din suma împrumutului. Datele de plată sunt 1 iunie și 1 decembrie a fiecărui an. Implementarea Acordului de împrumut nu prevede cheltuieli din bugetul de stat, local, asigurărilor sociale de stat și altor fonduri publice. În contextul implementării Acordului de împrumut veniturile în sectorul educațional vor crește. Implementarea Acordului de împrumut nu va avea impact negativ asupra importurilor și exporturilor, mediului de afaceri și impact indirect asupra sistemului fiscal. Cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale Acordului se vor realiza din contul Proiectului.

7. Aspectul temporar: Termenul de implementare a Acordului de împrumut este de 6 ani (2023-2029). Nu este necesară aplicarea provizorie a Acordului de împrumut. Ministerul Educației și Cercetării va furniza Băncii Mondiale rapoarte privind implementarea Acordului în termen de cel mult patruzeci și cinci (45) de zile de la sfârșitul fiecărui trimestru calendaristic, acoperind trimestrul calendaristic. Acordul conține prevederi exhaustive privind condițiile în care ar putea interveni suspendarea sau încetarea contractului în situații speciale.

C. Rezultatele negocierilor:

Negocierile au fost realizate pe 2 mai 2023, în limba engleză.

În cadrul negocierilor s-a convenit că acordul de împrumut constă dintr-o sumă exprimată în euro - 36,5 milioane EUR (echivalentul a 40 milioane USD, pe baza cursului de schimb din 30 aprilie, 2023 de 1 \$ = 0,91049804 Euro, ultima zi a lunii anterioare negocierilor actuale, rotunjită până la cea mai apropiată sută de mii). Delegația Republicii Moldova a confirmat selectarea termenilor financiari, respectiv un credit flexibil BIRD la cursul de referință al creditului în valută (în prezent EURIBOR la 6 luni pentru euro) plus taxa variabilă, cu o scadență finală de 25 de ani, inclusiv o perioadă de grație de 15 ani, rambursarea nivelului principalului, și 1 iunie și 1 decembrie ca date semestriale de plată. De asemenea, s-a convenit că scadența medie de rambursare a creditului este de 19,75 ani. Comisionul Taxei Unice în valoare de 0,25% din suma Împrumutului, va fi plătit din resursele proprii ale Împrumutului. Schema de amortizare se va calcula pe baza unei date preconizate de Consiliul de administrație din 31 mai 2023. De asemenea, s-a agreeat că partea concesională din contribuția GCFE este de 10 milioane USD și nu este rambursabilă. Părțile au convenit că Proiectul va fi cofinanțat prin următoarele granturi: 4,8 milioane \$ de la GPE și 5 milioane \$ de la ELP.

Părțile au convenit asupra Modalității de plată și DFILs, elemente precizate în scrisorile de debursare pentru toate cele 3 Acorduri (inclusiv 2 Acorduri de Grant). De asemenea, s-a convenit asupra modalităților financiare pentru proiect și asupra calendarului pentru prezentarea rapoartelor financiare intermediare și a rapoartelor de audit, astfel cum sunt descrise în DFILs și în PAD. Părțile au discutat și au convenit asupra modalităților și procedurilor de achiziții publice aplicabile proiectului, astfel cum se prevede în PAD.

Părțile au clarificat faptul că, întrucât există o condiție de eficacitate între acorduri, acordurile vor intra în vigoare simultan. Termenul de eficacitate va fi de 90 de zile de la data semnării.

Alte aspecte cheie discutate: Părțile au confirmat că implementarea Grantului ELP se va încheia la 30 iunie 2027, iar data de închidere a Grantului GPE este 31 decembrie 2027.

Reprezentanții Delegației Republicii Moldova (MAE și IE) au propus includerea mai multor modificări ale textului standard al acordurilor, inclusiv dispoziții privind eficacitatea, data finalizării implementării Acordurilor, soluționarea litigiilor și limba în care se vor semna Acordurile, propunând ca Acordurile să fie semnate și în limba română. Întrucât toate aspectele/dispoziții sunt deja reglementate fie de textul Acordurilor, fie de Condițiile generale și Condițiile standard ale Băncii Mondiale, după caz, delegația BIRD a acceptat doar includerea limbii - prevăzute la articolul VI din proiectul de Acord de împrumut, la articolul V din Acordul pentru Grantul GPE și la articolul VI din Acordul pentru Grantul ELP, cu privire la modificările aduse acordurilor respective și la procesul de intrare în vigoare a acestora. Alte aspecte menționate în avizele ministerelor precum definirea unor noțiuni, s-au statuatul unor Contracte complementare încheiate în contextul implementării Acordului – s-a convenit a fi menționate/clarificate în Manualul de operațiuni al proiectului (POM).

De asemenea Părțile au convenit asupra pașilor de urmat, cum ar fi-modalitatea de semnare a Acordului și intrarea în vigoare a acestuia.

Pentru promovarea Acordului, pentru semnare, setul de materiale a fost avizat repetat.

D. Analiza oportunității ratificării

Acordul de împrumut a fost semnat la data de 30 iunie 2023, la Chișinău, de către Ministrul Educației și Cercetării și de către dna Inguna Dobraja, Directoare de Țară a Băncii Mondiale. În scopul intrării în vigoare a tratatului, conform legislației în vigoare, aceasta urmează a fi supus procedurii de ratificare. În vederea realizării procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului se va aplica prevederile Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

La ratificarea prezentului Acord, de către Părți, nu vor fi expuse rezerve sau declarații. De asemenea, nu vor fi expuse rezerve din partea altor Părți, fapt care ar putea afecta aplicarea acestuia. Tratatul va rămâne în vigoare până la 31 decembrie 2029.

Ratificarea Acordului menționat nu prevede ajustarea cadrului juridic existent la prevederile tratatului.

Ministru



Anatolie Topală